

КОЛЯДУЙМО НА РІДНУ ШКОЛУ В СТАРІЙ КРАЇ

КУЛИДЖ ПРО ЕКОНОМІЧНУ ДЕМОКРАТІЮ

СЕЙНТ ПЕТЕРСБУРГ (Флорида), 10. січня. — Зприводу наради членів дирекції „Ді Но Йорк Лайф Іншуренс Компані“ влаштовано бенкет, на яким головним бесідником був бувший президент Кулидж. Промову ту передано по радіо. Кулидж пліснє, що Америка дає доказ, що вміє собою правити, та що американські поняття щодо приватної власності й ініціативи та індивідуальної суверенності є розумні, бо ведуть нарід до кращого. Кулидж говорить на тему економічної демократії, звязуючи з нею і політичну демократію. До чого доводити економічна демократія, говорить Кулидж, пізнати по тім, що сьогодні маємо в Америці 67,000,000 людей, які мають аскураційний поліс і є забезпечені на суму 133,000,000,000 доларів. Маєток краю вартує тепер \$300,000,000.

Крім того, зазначив Кулидж, край пліснотисте духово, бо без того не було би ніяких вглядів на дійсний поступ. Шляхці банки мають тепер ошанностей на суму \$10,500,000,000, а трістові банків компанії на суму \$34,000,000,000. Річно-забезпечують себе люди в Америці на суму \$20,000,000,000, а одержують титулом аскурації річно \$2,000,000,000.

60 білліонів доларів аскурації належить до людей, яких річний дохід не переходить суми \$5,000. Хто є аскураований, цей є, на думку Кулиджа, краєм горюжаном, бо є більше заінтересований у доброту краю й порядку. Аскурація є есенцією демократії.

ПРИРОДА ДАЛА ЖАРТУС.

НЮ ЙОРК, 10. січня. — Нью Йорк має уже рекорд щодо теплої зими і то така рекорд, який держався 45 років. Та його побито, бо вчора температура виросла 65 степенів. Такої вчасної „весни“ ніхто не пам'ятає.

В тімчасні часи доносять з долини Місісіпі на заході, що там замерзало 6 осіб.

СТЕПІ З НАБІЛЬШОМУ БЮДЖЕТУ.

ОЛБАНІ, 10. січня. — Бюджет ньюйоркського степу внісши на сідуючий рік \$33,000,000. Є він на \$48,000,000 більший від бюджету з попереднього року, а найбільшим з усіх бюджетів, які колинебудь були предлажені легіслатурі американських степів.

ДВІ ЛЮДСЬКІ НЕМОЧИ.

ТОРОНТО, 10. січня. — Д-р С. Гіберн, професор пенсильванського університету, говорить про аскурацію і пліснє, що люди мають побороити дві немочі: одну, щоби могли продовжити своє життя, а другу, щоби могли себе матеріально забезпечити. Він твердить, що 98 людей на сто не є матеріально забезпеченими. І тільки один на десять, коли доживе 65 року життя, має місячного доходу в сумі \$50.

ЗА ВИСОКИМ ЦІНОМ НА ЦУКОР.

ВАШІНГТОН, 10. січня. — Републіканський сенатор Венденберг з Мішген представляє, що фармери з 20 західних степів стануть перек банкрутством, коли не пліснеться ціна на цукор пачу з Куби і не належить тарифи на цукор з Філіппін. Інакше, говорить він, треба дати Філіппінам свободу, або хоч повну автономію, щоби спробувати, чи вони зможуть собою правити. Але тоді треба вже наложити цію на їх цукор.

НЕ ХОЧЕ ПРИСЯГАТИ, ЩО БУДЕ ВОЮВАТИ.

НЮ ГЕРВЕН, 10. січня. — Відоміиі горюжанських паперів о. д-рові Долгосеові Мек Ітшоуви, професорові теології в Єлльсмі університеті, за те, що не хотів скласти присяги, що буде воювати в кожній випадку по стороні З'явчених Держав. о. Мек Ітшоу є Шотландцем з походження і служив в американській армії підчас світової війни як військовий капелан. Він зазначає, що складає присягу перед Богом, а зобов'язується воювати по стороні Америки тоді, коли буде переконаний по своїй совісті, що Америка бореться за слушну справу.

Суддя відоміиі о. Мек Ітшоуви горюжанських паперів, а справа опінілась у винний суді.

СМУГІ ПРО НІГІВ В АФРИЦІ.

НЮ ЙОРК, 10. січня. — Генерал Смутс бувший прем'єр Полудневої Африки, говорить у Там Гоу про расову проблему в Африці. Він пліснє, що Африка пробуждається, але найбільшою була би помилкою, коли би заохотили її європейцям. Воно мусить розвиватися на своїх природних основах. Інакше вона зникне з карти світу і буде завоюювати світ. Європеоцентризм нігрі відбили від своїх племен і є неспасіним людям. Африканський нігер є на думку Смутса природний соціаліст. Земля належить там до племені, рівно як і худоба. Премія правити рада старших з начальником. Ця система мусить бути заперена.

Смутс хвалив нігрі і їхні пліснє, стрінувши їх з протестом тільки тоді, коли сказав, що нігрі по свої найбільш терпеливі сотворіння на світі. Та Смутс пояснює, що він їм порівняв не думав ображувати нігрі.

Один з присутніх запитав Смутса, як може нігер в Африці танцювати і співати, коли бідні забирають алманти, іди і туну. Смутс відповів на це: Так, може.

ЗРІСТ БЕЗРОБІТНИХ.

Скільки безробітних у Німеччині з кожним місяцем все збільшується. Тепер уже числять їх понад 2 мільйони. 1,773,500 безробітних уже одержують державну допомогу. Минулого року в той час такий було на 70 тисяч менше. Сподіваються, що цими днями скільки безробітних збільшиться ще новими на 100,000, бо в тютюновому промислі вони вже одержали повідомлення про скорі звільнення з робіт.

МІСТО СТАЄ ПОГРЕБНИКОМ

Ціни за похорони в Мадриді (Іспанія) стали такими високими, що місто рішило само взятися за похоронну справу, щоб обхотити населенню витрати. Місто буде перевозити похорони по тром категоріям: а) окремим похоронам, похорони по посередній ціні й похорони безплатні.

ВІДГУК РІЛЬНИЧОГО СТРАЙКУ В БОБРЕЧІННІ.

Дія 10. грудня запав присуд у прошеї 15-січня із Звенигороду, яких прокуратор потягнув до відвідності за злочин публічного насильства, доканий у зв'язку інтервенції поліції підчас рільничого страйку. Трох обвинувачених, а саме Андрія Панчина, Івана Миколова та Семка Єжовського засуджено на кару арешту по 2 місяці.

У ЛЬВОВІ ТРЕБА БУТИ ОБЕРЕЖНИМ.

Перед львівським трибуналом відбулася розправа проти Філіпа Наделя і Герша Бернфельда, обвинувачених у тому, що вони заманили до свого доми купця із Рави Руської Сандера Бавма й ограбили в ньому 1800 золотих. Справа ця була так, що Сандер Бавма приїхав до Львова зложити гроші у банку і вніснутися в невідомим людям на вулиці Леоніде, де є Рільничий Банк. Філіп Надель і Герш Бернфельд згодились завести його до банку, а замість того завели до дому й обкрадили. А тепер, хоч пошколований пліснє на обманців, то вони не признались до вини і з браку свідків та доказів суд увільнив їх.

ДРУГИЙ ПРИСУД СМЕРТІ У ЧОРТОВІ.

Шойно недавно засуджено Чорткові на кару смерті за вбивство своєї жінки Теодора Мандзюка, а вже 17 грудня у в Тернополі пліснє вперше місце окружний суд панакхив на могилах стрільця розглядав справу Мандзюка, чий свідок української нації. Тікачівці із села Романівки у власні пліснє, чий мали зробити протидержавну діяльність, Батки задушили його, а його жінку вбили. Суд засудив його до смерті, а його жінку до 25-літньої в'язниці, яка задушила свою 3-тижневу немовлятину. Обвинувачена призналась до вини і розкавала, як то вона душила свою дитину за горло і сказала, що вчинила це тому, щоби скрити свою ганьбу, бо б'язько дитини покинув її і не хотів жити з нею. Суд присягав ошанностей, засудив Мандзюку до смерті, а його жінку до 25-літньої в'язниці на кару смерті.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІО.

Заходом Т-ва українських діячів, в нещода, дня 12-го січня 1930, о год. 2.45 хвилин, із стайці ВААТ в Джерзі Сіті хор „Бона“ в Елізабет Н. Дж. під проводом свого диригента п. Стефана Грабара відспіває сідуючі коляди й шедришки: 1) Матюка: На небі збрка; 2) Матюка: Бог са раждає; 3) Гайворонського: Нуте, брате судсе; 4) Гайворонського: Зіривай, Боже, гори долини; 5) Гайворонського: Ой дивна, дивна (хор жіночий); 6) Ніжковського: Во Вифлеме нині новина; 7) Матюка: Нова радість стала і 8) Радуйтеся, усі люди (хор мішаний).

КУЛИДЖ ПРО „ІНШУРЕНС“.

Бувший президент Кулидж прибув до Сейнт Петербургу (Флорида) на конвенцію „Ді Но Йорк Лайф Іншуренс Компані“. Його обхотили сейчас репортери і хотіли довідатися про деякі політичні новини. Та Кулидж відповів, що він не буде говорити про політику, а тільки про аскурацію.

ПОДАТКИ РЕМАРКА.

Податковий уряд у Берліні наважив на письмисення Ремарка 500,000 марок докладового податку від приходу із продажів твору „На Заході нічого нового“. Це мабуть найбільший податок, який досі наложувано на письменника.

НОВИЙ АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ ЗАСУД УКРАЇНСЬКИХ ГІМНАЗИСТІВ І ГІМНАЗИСТІВ У ТЕРНОПОЛІ.

Сторство в Тернополі карним ореченням з 15. грудня в р. тісто № 3905/29 покарауіиі 1800 золотих. Справа ця була так, що Сандер Бавма приїхав до Львова зложити гроші у банку і вніснутися в невідомим людям на вулиці Леоніде, де є Рільничий Банк. Філіп Надель і Герш Бернфельд згодились завести його до банку, а замість того завели до дому й обкрадили. А тепер, хоч пошколований пліснє на обманців, то вони не признались до вини і з браку свідків та доказів суд увільнив їх.

АРЕШТИ У СРСР.

В Харкові арештовано кількох українців, які під проводом проф. Микитенка утворили тзівну організацію, що мала на меті повалити радянську владу. До організації належала сама інтелігенція, професори та старшини. Незабаром усі члени організації стануть перед судом.

Також в армівирському окрузі викрито велику антибольшевицьку організацію донських козаків, що приготували повстання. Чекісти наїшли при ревізії склади зброї та муніції. Дотепер розстріляно 16 козаків.

ПОЛЬСЬКА ЦЕНЗУРА ШАЛІЄ.

В краєвому журналі „Кооперативна Республіка“ польська цензура конфіскувала тзівну „3 життя української кооперативної“. Загрозу своєму існуванню на українських землях Польща добуває вже і в статтях на кооперативні теми.

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

В Пуцьку підчас вправ розбились польський гідроплан, підпоручник Кавенський згинув на місці, поручник Шалевич легко ранений. Гідроплан знищений зовсім.

ВИБУХ ГРАНАТИ.

В громаді Зинжика, пов. Броди, 21-літній Володимир Пасічник приніс до дому найдену в лісі гранату й почав її розбирати. Підчас цього граната вибухла й розлетіла в кушні Пасічника та важко поранила його матір, яка тоді була в кімнаті.

НОЗІЙ ЖУРНАЛ „ЛІТЕРАТУРНИЙ АРХІВ“.

Інститут Тараса Шевченка з наступного року починає видавати новий науковий журнал „Літературний Архів“.

Журнал має безплатні історичні та дослідницькі літературні на терені УСРР та дати змогу публікації для ширшого загалу читачів спеціальних наукових дослідів, з історії літератури української і споріднених з нею дисциплін, а також сирових матеріалів, що їх відсутність у науковому обігу перешкоджає літературному дослідженню нашої науки. Велику увагу має присвятити „Літературний Архів“ критичним оглядам та рецензіям сучасних робіт літературознавчих, таксамо як у хроніці літературного життя. „Літературний Архів“, як орган Інституту Тараса Шевченка, зосереджує увагу переважно на літературі нині, а також на літературі минулого. Потреба утворити журнал саме такого типу підкреслюють невідомим зростанням літературно-історичного фонду Інституту. Серед матеріалів, які набуд Інститут, як напр. збирання рукописних праць Шевченка, що переключувалися у М. Дзержинського; багатий і цікавий архів Панаєва Мирного й Ваца. Біляка та інших, чимка незвичайною науковою цінністю, що містяться в них публікації.

ПОВНИЙ ПОВОРОТ ДО ВОЄННОГО КОМУНІЗМУ

МАЄ ОСТАТОЧНО ЛІКВІДУВАТИСЯ НОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА: ВСЯКА ПРИВАТНА ІНІЦІАТИВА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ОСТАТОЧНО ЗЛУЩУЄТЬСЯ.

МОСКВА (СССР), 10. січня. — Комітет московської комуністичної партії, який стоїть на другому місці по своїй значній після центрального комітету партії, ухвалив резолюцію, що в Росії необхідно остаточно ліквідувати все, що зв'язане з новою економічною політикою. Це значить, що в Росії мусить остаточно зліквідуватися всяка приватна ініціатива не лише на селах, але й у містах. Уся країна повинна бути соціалізована, а приватний капітал, промисел, підприємства, хліборобство й т. д. знищені.

Це старалися більшовики перевести ще в роках 1918—1920, але тоді їм не вдалося й Ленін, великий опортуніст, впровадив так звану нову економічну політику, дозволивши населенню провистити приватну ініціативу. Ленін увесь час твердив, що не робиться лише тимчасово, поки обставини дозволяють знову перейти до реалізації програми впровадження соціалізму.

У свій час Троцький зі своїми прихильниками старався направили комуністичну партію на знищення нової економічної політики, але він стрів спротив зі сторони Сталина та його прихильників. Терен Сталін почав поспішно сам впровадити поворот до воєнного комунізму.

ПІДСЛУХУЮТЬ ТЕЛЕФОНІЧНІ РОЗМОВИ.

ХТОСЬ ПІДСЛУХУВАВ ТЕЛЕФОНІЧНІ РОЗМОВИ МІЖ БАРТЕМ І МОСЦЬКИМ. АРЕШТОВАНО ОДНОГО ЖУРНАЛІСТА.

ВАРШАВА (Польща), 10. січня. — Місто врянене тим, що ніхто підслухував дужке який розмови по телефоні прем'єра міністра Барта з президентом республіки Мосцімським. Розмова їх між собою, крім президент був у Спалі, а Барте формувал правительство, була розповсюджена серед політичних противників Барта.

У зв'язку з цим арештовано відомого в Польщі журналіста Сейнфельда, якого обвинувачують у передачі копій розмови посланим групи полковників, котрі є противниками Барта. Сейнфельд не говорить, звідки він дістав копію розмови, але тут догадується, що він її одержав від варшавської поліції, бо знайомий Бартем з посланим губернатором Варшави Яворським є великим приятелем Сейнфельда. Наказаний поліції й телеграфу запевняє, що в його відомості нема „жорного кабінету“, який підслухував би телефонічні розмови.

РЕВІЗІЯ У СОЦІАЛІСТІВ.

БРЮСЕЛЬ (Бельгія), 10. січня. — Поліція перевела ревізію в головний кватир соціалістичної партії. Плїснє ревізії знайдено багато матеріалів пропаганди проти фашистів в Італії та Франції. Голова партії говорить, що партія квартира була лише передавачем поштовим пунктом для антифашистів.

ЗАСУДИЛИ ДВОХ АРАБСЬКИХ ПОЛІСМЕНІВ.

ЕРУСАЛІМ (Палестина), 10. січня. — Суддя Коппен засудив двох арабських полісменів на шість місяців до в'язниці кожного. Їх обвинувачено за те, що плїснє наважув Арабія на Жидів у Біртуті війни не виконали своїх обов'язків і допущали до погрому й убивства Жидів.

Вирок свій суддя зробив при значиних свідках, заявивши, що він не хоче публічно „мити брудну білизну“.

ЗРІСТ БЕЗРОБІТТЯ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 10. січня. — Австрія занепокоєна сильним зростом безробіття. За останній місяць скількість безробітних збільшилася на 70,000. Тепер загальне число безробітних становить 300,000, що являється дуже великим на 1,200,000 осіб робити.

ГАНДІ ХОЧЕ КОНФЕРУВАТИ З АНГЛІЙЦІМ.

АГМАДАБАД (Індія), 10. січня. — Вождь Індуїс Магатма Ганді в місцевій газеті змістив статтю, в якій говорить, що має для активної боротьби з Великобританією ще не вирізі, але все одно він скоро приїде. Тимчасом, говорить Ганді, кожді Англія запросила Індуський конгрес до переговорів у справі незалежності Індії, то конгрес своїх делегатів вислав би.

Ганді говорить, що тепер ще важко знати яку формулу порозуміння, яка задовольнила б обидві сторони, але в часі переговорів можливо її буде знайдено.

„ПАЛУЖАЧА ПОШЕСТЬ“ У НІМЕЧЧИНІ.

ТАМБУРГ (Німеччина), 10. січня. — В містечку урядових колах викликало занепокоєння розповсюдження „палуужачої пошести“. В ситому Тамбургу вже вмерло кілька людей на цю пошесть, а також позначило багато папу, які приїздили з південних країв селу. Відомості про захованих людей, власники папу, доходячі з Дрездена. Померали та з інших міст. На одному кораблі, що прибув з Південної Америки, знищено всі папу, які приїздили для продажі в Німеччині.

